non ingrati nobis omniũ bonorum que in domibus ſuis faciunt ⁊ de cetero fient participiũ conceſſerunt/in cuius rei teſtimoniũ preſens ſcriptũ ſigilli noſtri appenſione duximus roborandũ. Actũ anno dñi M.cc.xxiij.

Comes Maurianñ accipit in ſuã cuſtodiã fratres Ciſtercieñ intrãtes in terrã ſuã.

Thomas comes Mauriañ ⁊ in Jtalia March omnib' caſtellanis ⁊ miniſtris ceteriſqȝ fidelibus ſuis ad quos preſentes littere puenerint Salutẽ ⁊ omne bonũ. Noueritis qḋ nos accepimus in noſtrã cuſtodiam fratres Ciſtercieñ qui veniunt ad emendos pices in terrã noſtram rationẽ faciendo ⁊ accipiendo vnde vobis p̃cipimus vt ipſos ⁊ eorũ res ab omni homine defendatis. Actũ in villanoua Anno gratie. Milleſimo duceuteſimo decimonono kl'. Januarij.

Alij innumerabiles inclitiſſimi tam Aragonũ/Caſtelle/Nauarre//Portugallie/q̃ȝ reliqui orbis reges/duces/comites/ p̃ncipes/barones milites/potentes cõmunitates/⁊ etiam plures archiepiſcopi/epiſcopi/⁊ p̃ſules vicarij chriſti/ apoſtolorũ ſucceſſores ampliſſimos fauores/ priuilegia/ libertates/ gratias/ cõmoditates Ciſtercio ordiniqȝ Ciſtercieñ ituitu ſanctimonie ⁊ deuotionis eorũ contulerunt/quas ſi magis in ſpeciali declarare vellemus/tediũ forte multis afferemus.

Breuis quorundã ſanctorũ ac beatorꝝ enumeratio ex ampliſſimo eorum numero qui ſub huius ſacri Ciſtercieñ ordinis habitu ⁊ obſeruantia altiſſimo pure famulando ob probatam vite ſanctmoniã p̃claramqȝ ⁊ euidentẽ miraculorum oſtenſionem/feliciter cum eo regnare creduntur/ a libro qui exordium Ciſtercij dicitur/ a vita ⁊ operibus beati Bernardi/ a multis ſanctorum hiſtorijs ⁊ tractatibus ⁊ ab noſtris itinerarijs/in diuerſa ordinis monaſteria per varias mundi regiones luſtrãdo

⁊ reformando cõfectis extracta. Quorũ hi quos dominus per ſancte matris eccľie determinationẽ in ſanctorũ cathalogo cõſcribi ⁊ eleuari voluit/ merito ſancti/ alij vero beati/ ꝓprie dicũtur. Licet quãdoqȝ vnũ ꝓ alio ponatur.

In Ciſtercio potiſſime inter ceteros floruerunt abbates ſancti/ Robertus/ Albericus/ Stephanus/ Raynaldus/ Gozuuinus/ Faſtredus/ Gillebertus/ Alexander/ Conradus/ cuiuſ vt in libro de apibus habetur digiti ſacrati nocte ſtudendo ꝓ candela lucebant/ Johannes/ duo monachi/ Bernardus prefati Stephani filiꝰ ſpiritualis/ qui ⁊ ipm̃ primũ Clareuallis abbatẽ inſtituit/ Hugo poſtea Põtigniaci abbas/ Johãnes poſtmodũ Boneuallis venneñ abbas primꝰ/ Gerardus pridẽ miles ſtrẽnuꝰ bti Bernardi frater germanꝰ cellarariꝰ Clareualleñ Hubertus/ Guerricus ſequẽti tempore primꝰ Igniaci abbas/ Hugo/ Stephanus/ Balduinus/ Algothus/ ⁊ alij plures libro ſecũdo vite beati Bernardi enumerati/ Rogerus deinde primus Ellanci abbas/ Johannes poſtmodũ Valeñ epiſcopus/ Alij inumerabiles ſacri huius ordinis inſtitutores/ Quorum plures e Ciſtercij gremio ad diuerſorũ monaſteriorũ fundationem miſſi fuerunt/ alij ibidẽ in chriſto quieuerunt. Tanto ſanctoꝝ numero aggregari meruit in Ciſtercio frater Alanus magnus/ doctor famoſus/ ⁊ humilis cõuerſus. In Pontigniaco abbateſ/ p̃dictus Hugo/ qui poſtmodũ Antiſiodoreñ epiſcopꝰ Guichardus poſtea Lugduñ archiepiſcopus/ In Claraualle abbates prelibatus Bernardus ex Ciſtercio directꝰ/ Robertus ex dimis/ Ganfridus fidelis olim Bernardi notarius/ Põtius ex Grandiſilua/ Gerardus etiã martyr ex foſſa noua/ Petrus monoculus/ Henricus poſtea cardinalis. Monachi/ Gerhardus p̃fatus beati Bernardi germanus cellorariꝰ/ Hubertꝰ prior/ Godefridus poſtea Lingoneñ epiſcopus/ Siluanꝰ/ Bernardus/ poſtmodũ papa Eugenius. iij. ⁊ alij plures/ In Barbona Jacobus furnerij/ poſtea papa Benedictus. xij. In Karoliloco abbas fuit Guilľs/ vel Vilľmus/ poſtea Bituriceñ archiepiſcopus qui antea in Pontigniaco profeſſus ⁊ in fonte

Iohānis abbas fuerat/ In Stamedio Petrus abbas/ ⁊ poſt
modū Tharentaſieñ archiepš/cuius corpus in Belaualle qui-
eſcit/habitū ordinis longo tēpore tuliſſe dicunt/ Thomas Cā
tuarienſis archiepš/ ⁊ Edmundus in Pontigniaco quieſcens/
necnō Guillmus quondā abbas ſancti Theoderici qui ꝓ par-
te vitā Bernardi cōpilauit/ In Bonaualle vienneñ abbates
p̄fatus Iohannes poſtmodū epus Ualentinus/ ⁊ Hugo mire
ſanctitatis/ Ibidē Amedeus monachꝰ/ In Grandiſſilua Ber-
trandus abbas ⁊ Guillmus quondā Mōtiſpeſſulani dñs mo
nachus/ necnō cōuerſus ille quē hiſtorie dicūt nihil preter hec
duo vocabula/ Aue Maria/ ſciuiſſe/ ex cuiꝰ ore poſt mortē iam
tumulato liliū ꝓdijſſe/ ⁊ Aue Maria litteris aureis ſcriptū fer
tur/ In alpibus Garinꝰ abbas/ In Fuſniaco Reynaldus/ In
Igniaco p̄fatus Garricus/ In elancio p̄libatus Rogerus/ In
Locedio Oglerus abbas/ In Mereola Froillanus poſtea Le
gionneñ epš/ In valle paradiſi caſtelle Martinus abbas/ In
Obaſma Stephanus primus abbas/ Ibidē alius Stephanꝰ
prior/ In Ualkenreide Ulkinus primus abbas de Sichē/
In Frigido monte Helinādus monachus ſollennis hiſtorio-
graphus/ In Longoponte Iohannes quondā dñs de Mon
te mirabili monachus cuiꝰ miri actus legūtur/ In Bonofonte
de tharesca Thomas prior/ In Bellalauda Anglie Uuilhel-
mus abbas/ In Reyualle Alridus monachus/ In Elemoſy-
na Chriſtianꝰ monachus/ In Sauigmaco Aymo monachus/
In Cheſiriaco Rolandus monachꝰ/ In Haymelrode Dauid
monachus/ In ſigniaco Arnulphus quondam ſancti Nicaſij
abbas/ Et Gerardus quondā ſancti Floriaceñ abbas/ poſtea
ibidem monachi/ In Nouo monaſterio Hugo abbas/ In Ca
duino duo monachi quorū alter Petrꝰ alter dicebat/
In Porta celi Hugo monachus/ In Bebenhuſen Giſebertꝰ
prior/ In ſancto Bernardo friſie magiſter Ricardus/ ⁊ alius
Emanuel epiſcopꝰ Cremoneñ/ In partibus Haſſie in mona-
ſterio Hegena ſanctꝰ Conradus monachus ⁊ cancellarius ex
claro Baronū ſanguine oriundus/ multa miraculorū gloria cō
tinue fulgens/ In ſancto Sulpitio Uitalis cōuerſus/ In ciui-

tate Placentina Franca monialis ⁊ abbatiſſa/ In monaſterio de Vallib⁹ ſernaij ſanct⁹ Theobaldus abbas/ In Siluabene dicta Podieñ dioceſ Margareta monialis ⁊ ſacriſta/ In Sconaugia Hildegundis que in habitu virili ſe fratrẽ Joſeph nominans ibi ſub habitu nouiciat⁹ ſpiritũ domino impollutum reddidit/ In monaſterio ſancte Vualburgis Margareta ſancta monialis. Sunt ⁊ aliȷ́ plures in diuerſis hui⁹ ſancte religionis locis famuli dei qui miraculorũ claritate ſuam in dño ſanctitatẽ oſtenderunt/circa quorũ deſcriptionẽ diucius inſiſtere gratia breuitatis nõ decreuim⁹ /in ſpiritu humilitatis eos omnes orando vt ſicut ſub ſuaui iugo ſacre huius religionis altiſſimo placuerunt/ſic etiã piȷ́ interceſſores ꝑ ipſius defenſione/ protectione/ ⁊ ad priſtinum ſanctimonie decus reductione efficiantur.

Paterna cõmendatio ordinis ꝑ dominũ Alexandrum papã.iiiȷ́.

Alexander Epũs ſeruus ſeruorum dei. Venerabilibus fratribus archiepiſcopis/ epiſcopis/ ⁊ dilectis filijs vniuerſis abbatibus in Ciſtercieñ capitulo congregatis. Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionẽ. Inter innumeras mundani turbinis tempeſtates/quas contra eccleſiam dei ⁊ nos ipſos feruentis ꝑſecutionis procella cõmouit/ magnũ nobis eſt preſtitũ deo promedente remedium/ cũ vniuerſitatis veſtre feruentiſſima caritas nec pericula timuit/ nec adminicula denegauit/ex his videlicet retributionis cumulũ ex illis auctore dño patientie cõſecutura triumphus meminimus plane/ ⁊ cũ omniũ gratiarũ actione recolim⁹/quã inuiolabili firmitate fluctuantẽ Petri nauiculam fidei veſtre anchora ſeruauit in turbine/qualiter etiã frequens orationũ inſtantia